

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Pc/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319200421
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8319200421.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou, právnej veci navrhovateľa: G. M., nar. XX.XX.XXXX, C., U. XXXX/X proti odporcovi: G. M., nar. XX.XX.XXXX, C., Z. XXXX/X, zast. L.. W. G., nar. XX.XX.XXXX, U. XXXX/X, C., v konaní o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. 19P/402/2016-164 zo dňa 30.06.2017 v spojení s opravným uznesením č. k. 19P/402/2016-171 zo dňa 07.07.2017 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16CoP/11/2017-211 zo dňa 28.11.2017 tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca M. G., nar. XX.XX.XXXX k navrhovateľovi M. G., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 100 eur mesačne na sumu 140 eur mesačne s účinnosťou od 31.01.2019, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa.

Zaostalé výživné za obdobie od 31.01.2019 do 29.11.2019 v sume 1251 eur je otec navrhovateľa povinný splácať v 20-eurových mesačných splátkach splatných spolu s bežným výživným od právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok.

V prevyšujúcej časti návrh zamieta.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ návrhom podaným dňa 31.01.2019 žiadal o zvýšenie vyživovacej povinnosti vo vzťahu k otcovi, t.j. osobe povinnej z vyživovacej povinnosti a návrh odôvodnil tým, že od posledného súdneho rozhodnutia, ktorým súd určil výživné v sume 100 eur mesačne, došlo k podstatnej zmene v jeho odôvodnených potrebách, nakoľko sa stal študentom 1. ročníka denného štúdia na S. Š. H., T. L. H. N.. Výživné zo strany otca žiadal určiť vo výške 160 eur mesačne od podania návrhu s tým, že zvýšené výdavky sú spojené hlavne s týmto jeho štúdiom.

2. Otec, t.j. osoba povinná z vyživovacej povinnosti s návrhom nesúhlasil. Poukázal na to, že vyživovaciu povinnosť podľa súdnych rozhodnutí platí na 4 detí pochádzajúce z manželstva s matkou detí, jeho príjem je na určenie žiadaného výživného nepostačujúci, má zdravotné problémy a s tým spojené výdavky, ako aj iné súvisiace so zabezpečovaním vlastných životných potrieb.

3. V priebehu konania súhlasil s čiastočným zvýšením vyživovacej povinnosti a to v reakcii na pokus súdu o uzavretie súdneho zmiernu, ale mal podmienku, aby v prípade, ak sa zvýši výživné, nemusel splácať dlžné výživné a účinnosť rozhodnutia o zvýšení výživného by bola posunutá od rozhodnutia súdu, nie od podania návrhu.

4. Navrhovateľ, v konaní zastúpený na základe plnej moci matkou, s týmto návrhom nesúhlasil a bol ochotný uzavrieť zmluvu len na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu a s povolením zaplataenia dlžného výživného v 10-eurových mesačných splátkach splatných spolu s bežným výživným.

5. Vykonaným dokazovaním zistil súd tento skutkový stav: navrhovateľ je študentom vysokej školy, a to S. X. H. v N., T. L. H. N., čo vyplýva z potvrdenia o štúdiu na č.l. 16, kde bol prijatý na štúdium v školskom roku 2018/2019 od 22.06.2018 do 31.08.2019. Z výsluchu navrhovateľa vyplýva, že navrhovateľ ukončil 1. ročník a pokračuje v štúdiu na tejto škole naďalej.

6. Z pripojeného rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 8P/272/2017-66 zo dňa 21.03.2018 súd zistil, že manželstvo L. W. G. a M. G. bolo rozvedené. Na čas po rozvoze bol maloletý W. G., nar. XX.XX.XXXX a mal. O. G., nar. XX.XX.XXXX zverení do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého W. G. sumou 100 eur mesačne a na výživu maloletého O. G. sumou 60 eur mesačne od právoplatnosti tohto rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.05.2018. V čase rozvodu manželstva súd teda nerozhodoval o synovi M.Á. a o vyživovacej povinnosti otca k synovi M. bolo rozhodnuté už skôr, a to rozsudkom Okresného súdu C., č. k. 19P/402/2016-164 (č.l. 76 a násl.) zo dňa 30.06.2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu C. tohto rozsudku na č.l. 171 zo dňa 07.07.2017 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16CoP/11/2017-211 zo dňa 28.11.2017 (č.l. 82) tak, že súd týmto týmito rozhodnutiami zveril vtedy mal. W. G., nar. XX.XX.XXXX a mal. O. G., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky. Otca zaviazal prispievať na výživu navrhovateľa M. G. sumou 100 eur mesačne od podania návrhu, teda od 03.10.2016 s tým, že zaostalé výživné vo výške 659 eur povolil splácať otcovi mesačne po 20 eur spolu s bežným výživným a pokiaľ ide o výživu mal. W., vyživovacia povinnosť otca k tomuto synovi W., nar. XX.XX.XXXX bola určená sumou 80 eur mesačne, na výživu mal. O. 60 eur mesačne s tým, že zaostalé výživné na mal. W. G. vo výške 461,99 eur bolo opäť povolené splácať otcovi v mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným.

7. Z vyššie uvedených rozhodnutí vyplýva, že L. W. G. a M. G. majú spolu X deti, a to H., nar. XX.XX.XXXX, M., nar. XX.XX.XXXX, t.j. navrhovateľa v tomto konaní, W., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX. Z citovaných rozhodnutí teda vyplýva, že vyživovacia povinnosť otca k synovi H. bola určená po 110 eur mesačne a to na základe uznesenia Okresného súdu C., č. k. 9Pc/8/2018-87 zo dňa 22.05.2019. Druhý v poradí navrhovateľ syn M. G. mal určenú vyživovaciu povinnosť naposledy vyššie citovaným rozsudkom, t.j. rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 19P/402/2016-164 zo dňa 30.06.2017 v sume 100 eur (č.l. 76). Tým istým rozhodnutím bola určená aj vyživovacia povinnosť otca k mal. W. v sume 80 eur mesačne a k O. v sume 60 eur mesačne.

8. V tomto konaní požiadal M. o zvýšenie vyživovacej povinnosti z dôvodu, že v čase, keď súd určoval vyživovaciu povinnosť otca v sume 100 eur mesačne, bol žiakom strednej školy, jeho náklady sa však prijatím na štúdium na vysokej škole do N. značne zvýšili a výživné, ktoré mu otec platí, je už nedostatočné, pretože výdavky, ktoré má M. v súvislosti so zabezpečením osobných, bežných potrieb, ale aj študijných potrieb hradí v prevažnej miere už len matka, ktorá tak isto má však vyživovaciu povinnosť voči ďalším trom deťom a všetky 4 deti s ňou žijú v spoločnej domácnosti.

9. Z písomného vyjadrenia navrhovateľa M. G. na č.l. 32 a násl., ale aj jeho výpovede na pojednávaní konanom dňa 19.08.2019, ako aj z výpovede jeho matky, zástupkyne v tomto konaní bolo zistené, že navrhovateľ medzi pravidelné mesačné výdavky, ktoré sú nespochybniteľné, považuje platenie poplatku za ubytovanie na internáte, ktorý mesačne činí okolo 130 eur. Predložil súdu výpis elektronického účtu školy na č.l. 34 a uviedol, že za ubytovanie zaplatil 15.05.2019 sumu 2976,- Kč, pričom v súčasnej dobe je to už viac, čo by mohol dodatočne predložiť. Ďalej z elektronického výpisu z účtu vyplýva, že z týchto platieb mimo poplatku za internát platí aj stravu a to 2448,- Kč mesačne, čo je 92,92 eur. Táto strava však nie je postačujúca, preto si mesačne nakupuje v potravinách na doplnenie stravovania aj ďalšie jedlo, o čom preložil doklady o nákupe potravín. Podľa navrhovateľa náklady na potraviny mesačne predstavujú u neho sumu 160 eur. Z výpovede navrhovateľa ďalej vyplýva, že niekedy si varí večeru aj sám, zakupuje si raňajky. Na mestskú dopravu míňa asi 10 eur mesačne, domov dochádza každé 2 - 3 týždne a aj po tom, čo sú vlaky zadarmo, nie je vždy možné zabezpečiť si včas lístok, tak si niekedy pripláca aj 4 - 14 eur na jednu cestu, keď už je vlak vypredaný a potrebuje sa dostať domov. Výdavky s bežnou hygienou stanovil na 20 eur mesačne, študijne náklady na foteenie, tlač materiálu 10 eur mesačne, lístky na MHD 10 eur mesačne, oblečenie 10 - 20 eur mesačne a ostatné výdavky 20

eur mesačne. Navrhovateľ poukázal na to, že najmä zo začiatku po prijatí na štúdium na vysokej škole mala matka výrazne vysoké náklady, na ktorých sa otec nepodieľal. Najmä to boli náklady spojené so zakúpením notebooku, na dôkaz čoho predložil aj potvrdenie o kúpe notebooku v sume 1059 eur a z výpovede matky bolo zistené, že to boli aj iné veci, ktoré bolo potrebné zabezpečiť pre syna pri ubytovaní na internáte, či už zakúpenie rôznych potrieb na spanie a pod.

10. Z výsluchu matky navrhovateľa bolo zistené, že sa stará o všetky 4 deti, ktoré nie sú ešte schopné sa živiť. Vyživovacia povinnosť síce bola určená zo strany otca, ale toto výživné nie vždy je postačujúce pre zabezpečenie potrieb všetkých 4 detí. Len za september 2018, keď mala vysoké výdavky v spojení so štúdiom syna M., tieto vyčíslila na sumu 2553,12 eur, ktoré uhradila výlučne sama. V roku 2018 po nástupe do školy z výpisov z účtov, ktoré zvýraznila fixkou vyplýva, že vyberala vyššie čiastky a tvrdila v konaní, že ich vlastne použila len na zakúpenie potrieb pre syna M. v súvislosti s jeho štúdiom na vysokej škole. Mimo toho poskytla M. finančné prostriedky aj bez dokladov, pričom ale pravidelne mu dáva 50 eur vreckové na týždeň, pretože ak si to rozráta na 7 dní, tak je to suma, ktorá je najnižšia, ktorú potrebuje a súvisí s jeho výživou, ošatením a inými potrebami.

11. Osoba povinná z vyživovacej povinnosti, t.j. otec navrhovateľa nesúhlasil so zvýšením výživného. Poukazoval na to, že vykonáva fyzicky náročnú prácu. Jeho príjem v hrubom je 460 eur mesačne, zamestnávateľ mu neposkytuje stravne lístky, je čiastočne invalidný a poberá aj invalidný dôchodok vo výške 276 eur mesačne. Jeho výdavky sú značné najmä v súvislosti s platením výživného na 4 deti. Býva sám v byte, znáša všetky náklady spojené s bývaním, čo predstavuje 100 eur mesačne nájom, nedoplatok za plyn 7,22 eur, na stravu vynaloží 300 eur - t.j. 10 eur denne, platí náklady za telefón 15 eur, pohrebné sporenie 20 eur, doplnkové dôchodkové sporenie 15 eur, hradí aj náklady synovi W. a O. cca 23 eur mesačne do 31.09.2019 (faktúry za mobily), poistenie domácnosti je 23 eur, údržba bytu mesačne 5 eur, internet a televízia TKR 16 eur, na spoločnej záhradke R. A. C. 10 eur ročne, pričom je tam dlh 205 eur, úrazovú poisťku 2 eurá mesačne, vedenie účtu 6 eur mesačne. Poukázal na to, že má 10-ročné auto, ktoré používajú aj deti. Platí zákonné poistenie 87 eur, STK 56 eur, na havarijnú poisťku mu už neostáva. Ďalšie poplatky sú RTVS 4,64 eur mesačne, plyn 18,22 eur mesačne, elektrina 17,30 eur mesačne, spolu 40,16 eur. Poukázal aj na to, že jeho zdravotný stav je zhoršujúci stav. Berie viaceré lieky, za ktoré musí doplácať. Medzi významnejšie položky však považoval opravu zubou na X., ktorá ho vyšla na cca 400 eur, osobné veci 10 eur mesačne, náklady na zakúpenie hygienických potrieb 15 eur, vyšetrenie zraku potrebné pre zamestnanie 50 eur. Poukázal na to, že deti majú aj stavebné sporenie, ktoré boli založené počas trvania manželstva a majú byť práve použité podľa jeho názoru na štúdium. V dobe rozhodovania súdu o zvýšení výživného platil na syna M., W., O. spolu 260 eur a 110 eur na H., t.j. 370 eur mesačne, pričom všetky spätné výživné má uhradené.

12. Matka detí nepoprela, že deti majú založené stavebné sporenie, ale každý z nich si to ponecháva do života, keďže rodičia im po skončení štúdia do života nemôžu poskytnúť iné finančné prostriedky, ale poukázala tiež, že aj samotný otec detí má naštrené cez 10.000 eur na stavebnom sporení, čo odporca v konaní nepoprel. Manželia nemajú doposiaľ vyriešené majetkové pomery po rozvode manželstva. Z výpovede matky navrhovateľa vyplynulo, že aj matka navrhovateľa má náklady na benzín, keďže používa osobné motorové vozidlo, na poistenie, na domácnosť, pričom aj na zakúpenie liekov, keďže nemá dobrý zdravotný stav a to všetko krát 5, keďže v domácnosti žije ona so 4 deťmi, ktorým v prípade choroby musí zakúpiť lieky pre všetkých 5 členov domácnosti, čo je väčšia položka, než navrhovateľa. Preddavkovo platí náklady spojené s užívaním bytu 200 eur mesačne a náklady na spotrebu vody, či kúrenia sú omnoho vyššie, ako u otca detí, keďže deti sa u otca nesprchujú, nespia tam, nežijú s ním v spoločnej domácnosti. Poukázala tiež na to, že po tom, čo syn M. požiadal o zvýšenie výživného, prestal odporca uhrádzať dvom deťom faktúry za mobily, čo predstavuje okolo 20 eur mesačne.

13. Podľa §78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa §75 ods. 1, 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

14. Z rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 19P/402/2016 (č.l. 76 a násl.), ktorým bola naposledy upravená vyživovacia povinnosť otca k synovi M. v sume 100 eur mesačne bolo zistené, že v čase rozhodovania o výživnom bol syn M. študentom strednej školy a príjem otca v čase rozhodnutia bol 655 eur, z čoho 405 eur bol príjem zo zamestnania spoločnosti V. a 260 eur bol invalidný dôchodok. Náklady na bývanie v tom čase otec vyčíslil na sumu 260 eur mesačne vrátane energií a platil si aj poisťné 20 eur mesačne. Poukázal tiež na to, že synovi W., ktorý v tom čase s ním býval v spoločnej domácnosti, dával 20 eur týždenne a tiež bol syn W. študentom strednej školy. Matka navrhovateľa v čase tohto rozhodnutia mala príjem za rok 2016 v priemere 697,61 eur, v januári 2017 bol jej čistý mesačný príjem 843,81 eur a vo februári 665,92 eur.

15. Z opisu mzdového listu otca bolo zistené, že otec v súčasnej dobe má za rok 2019 priemerný zárobok 572 eur, k tomu poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 278,80 eur. Jeho príjem celkom predstavuje 851 eur mesačne a oproti sume 665 eur, z ktorej vychádzal súd pri určení posledného výživného 100 eur mesačne sa teda zvýšil o 186 eur mesačne. Matka detí pracovala v roku 2018 s priemerným zárobkom 769 eur a v roku 2019 za tri mesiace z opisu mzdového listu vyplýva, že jej priemerný mesačný zárobok je 772 eur. Aj jej príjem sa zvýšil. Ak súd ho porovná so zárobkom, z ktorého súd vychádzal pri určení výživného pre syna M. 100 eur mesačne, kedy zobral za základ, že príjem matky je 600 - 650 eur mesačne, tak zvýšenie v súčasnej dobe je o 122 eur - 172 eur mesačne. V čase rozhodovania nebol k dispozícii celý príjem matky za rok, keďže opis mzdového listu bol za rok 2019 predložený len do marca 2019. Možno teda konštatovať, že príjmy oboch rodičov sa od rozhodnutia súdu, ktorým bola upravená naposledy vyživovacia povinnosť otca k synovi M. zvýšila približne rovnako o 186 eur u otca, o 122 - 172 eur u matky, pričom jednoznačne došlo výrazne k zvýšeniu potrieb na strane syna Jána, ktorý sa stal študentom vysokej školy. Študuje v N., teda v meste, ktoré je vzdialené od miesta trvalého bydliska, čo znamená, že nemôže dochádzať pravidelne domov a často. Je teda odkázaný na výživné, ktoré mu poskytne matka a otec, aby si mohol zabezpečiť potreby, a to najmä bývanie, stravovanie, náklady spojené so štúdiom a ostatné bežné náklady na ošatenie, hygienu, či kultúrne vyžitie. Súd má za to, že navrhovateľ preukázal nárast odôvodnených potrieb na svojej strane jednoznačne listinnými dôkazmi, tieto neboli ani rozporované zo strany otca detí, ktorý však tvrdil, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť vyššie výživné, ale napriek tomu po tom, čo syn M. podal návrh na zvýšenie výživného, otec zastavil platenie mobilov pre ďalších dvoch synov v celkovej čiastke 20 eur ako reakciu na podanie tohto návrhu na zvýšenie výživného. Výdavky, ktoré sú na strane matky a na strane otca taktiež vzrástli oproti roku 2017, kedy bolo určené naposledy výživné k synovi Jánovi a príjmy vzrástli u oboch rodičov viacej. Súd prihliadol pri určení výživného a zvýšení vyživovacej povinnosti najmä k tomu, že s matkou žijú všetky 4 deti, preto jej výdavky v súvislosti či už s bežným nakupovaním potravín, alebo oblečenia, alebo iných potrieb, ako boli najmä jednorazové výdavky vysoké v septembri 2018 v súvislosti s nástupom M. do školy, na ktorých sa podieľala len sama sú omnoho vyššie, než u otca, ktorý žije sám a hradí si len svoje potreby a súdom určené výživné pre deti.

16. Na základe vykonaného dokazovania považoval súd návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti za čiastočne opodstatnený, keďže v konaní bola preukázaná zmena pomerov tak na strane navrhovateľa, ako aj otca navrhovateľa a sumu 140 eur mesačne považoval súd za primeranú aj vzhľadom na tú skutočnosť, že mimo syna M. má otec navrhovateľa ďalšie vyživovacie povinnosti k 3 deťom, ktoré nie sú schopné samé sa živiť a pripravujú sa na výkon svojho povolania. Pri rozhodovaní zobral súd do úvahy aj to, že otec detí doposiaľ dobrovoľne uhrádzal 20 eur, t.j. faktúry za telefón, a to do podania návrhu o zvýšenie výživného zo strany syna Jána a od tejto doby už dobrovoľne neuhrádza nič.

17. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol.

18. O trovách konania súd nerozhodoval a to v súlade s ustanovením § 57 CMP, podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.